

CRONICA PEDAGOGICĂ

Conferința „Reforma sistemului educațional în contextul globalizării”

La 28 mai 2004, în localul Palatului Republicii a avut loc Conferința Națională „Reforma sistemului educațional în contextul globalizării”, organizată de Biroul Fundației Filantropice Friedrich Ebert Stiftung în Republica Moldova (<http://www.fesmolldau.com.ua/main.php>; e-mail: fes@fesmolldau.moldline.net), în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Participanții la conferință, peste 100 de persoane din sfera educației – profesori școlari și universitari, manageri, cercetători științifici, persoane de decizie de la Ministerul Educației și reprezentanți ai ONG-urilor din domeniu – au dezbătut probleme vitale care țin de asigurarea calității și continuității reformelor educaționale în contextul procesului de globalizare/mondializare.

Sesiunea plenară a abordat două probleme principale:

I. Dezvoltarea sistemului educațional în Republica Moldova în perioada de după declararea independenței (schimbările din sistemul educațional, succesele și impactul reformei; dificultățile procesului de reformă; actorii sociali care asigură succesul reformei etc.).

II. Corespunderea sistemului educațional al Republicii Moldova cu standardele internaționale (esența/parametrii standardelor educaționale europene; corespunderea standardelor educaționale din Republica Moldova cu

cele europene; concepții și proiecte de integrare a sistemului educațional moldovenesc în structurile europene).

Dezbaterile din cadrul Conferinței au încercat să răspundă la întrebarea: *Ce ar trebui făcut pentru ca sistemul educațional din Republica Moldova să se integreze în Spațiul Educațional Unic European?*, oferind următoarele propuneri:

a) pentru Guvern/Ministerul Educației:

- elaborarea strategiei naționale privind dezvoltarea învățământului în Republica Moldova;
- operarea unor schimbări în proiectul noii Legi a învățământului care ar prevedea instruirea la nivel superior în două/trei cicluri;
- aprobarea Nomenclatorului specialităților;
- democratizarea învățământului prin asigurarea libertății academice, autonomiei universitare;
- instituirea unei structuri autonome de evaluare și monitorizare a proiectelor;
- elaborarea unei strategii a educației adulților;
- aprobarea statutului cadrului didactic;
- majorarea salariilor pînă la nivelul salariului mediu pe economia națională;
- revizuirea politicii de promovare a tinerilor specialiști;

- crearea unui sistem de formare a cadrelor didactice apte să activeze în condițiile globalizării, predarea a două sau mai multe discipline ce aparțin unei arii curriculare, utilizarea TIC;
- soluționarea operativă a problemelor cu care se confruntă școlile mici;
- dezvoltarea bazei tehnico-materiale a școlilor;
- re-vitalizarea/reanimarea activității instituțiilor preșcolare în mediul rural;
- elaborarea raportului pe țară vizînd starea actuală a sistemului de învățămînt din Republica Moldova în contextul aderării la procesul de la Bologna;
- democratizarea și descentralizarea sistemului de învățămînt, delimitarea responsabilităților organelor de specialitate centrale și ale celor locale, ale corpului profesoral didactic și ale asociațiilor părintești;
- asigurarea de șanse egale și accesul la studii de calitate pentru toți copiii;
- micșorarea normei didactice;
- crearea unui mecanism real de influență a societății civile, a ONG-urilor, a instituțiilor de învățămînt asupra deciziilor luate de Ministerul Educației;
- asigurarea cadrelor didactice din instituțiile de învățămînt superior cu stagii de formare profesională continuă;
- aderarea la procesul de la Bologna;
- asigurarea corelației dintre principiile și curricula instruirii preuniversitare și universitare;
- elaborarea standardelor și criteriilor de stabilire a performanțelor educaționale pentru profesori și elevi;
- elaborarea și implementarea strategiei de dezvoltare profesională, inclusiv psiho-pedagogică a cadrelor didactice universitare;
- asigurarea colaborării între instituțiile de stat și nonguvernamentale;
- acordarea unei atenții sporite sănătății copiilor;
- transformarea sistemului educațional în prioritate națională prin majorarea alocațiilor bugetare pentru îmbunătățirea, dezvoltarea bazei tehnico-materiale a învățămîntului; remunerarea cadrelor didactice și perfecționarea continuă a acestora;
- finanțarea cercetărilor științifice menite să verifice conținutul curriculumului înainte de implementarea lui în masă;
- practicarea evaluării complexe anuale a rezultatelor activității cadrelor didactice;
- evaluarea necesităților pieței muncii;
- monitorizarea calității manualelor școlare, inclusiv prin elaborarea unui document reglator pentru autorii de manuale;

- asigurarea cu manuale calitative la toate disciplinele școlare;
- stimularea businessului pentru investiții în dezvoltarea învățămîntului;
- instituirea unei tradiții de sponsorizare a învățămîntului, motivarea agenților economici;
- crearea liceelor cu profil tehnic, tehnologic;
- crearea unui Consiliu pentru integrare europeană etc.

b) pentru instituțiile de învățămînt preuniversitar și universitar

- includerea în conținutul instruirii a elementelor/abilităților de învățare, necesare pe parcursul întregii vieți;
- introducerea elementelor de andragogie (educația adulților) la specialitățile care pregătesc specialiști în domeniul pedagogiei;
- perfecționarea cadrelor didactice în baza universității și facultății de specialitate pe principiul continuității;
- crearea posibilităților pentru studenți de a-și alege disciplinele de studiu și profesorii;
- revizuirea sistemului de evaluare în învățămîntul superior – cu accent pe competențe și creativitate;
- introducerea cursului de economie aplicată pentru toate specialitățile universitare și a cursurilor de psihologie și pedagogice pentru specialitățile economice;
- cooperarea între profesorii care predau aceleași discipline pentru unificarea obiectivelor și a conținuturilor;
- reducerea numărului de ore pentru studenți pînă la 20h/s etc.

c) pentru ONG-uri

- organizarea unor activități comune, inclusiv a unei mese rotunde cu participarea reprezentanților instituțiilor de învățămînt pentru adulți;
- popularizarea, promovarea rezultatelor proiectelor, sondajelor, programelor efectuate de ONG-uri;
- valorificarea potențialului ONG-urilor din cadrul universităților în domeniul realizării reformei învățămîntului preuniversitar și universitar în contextul globalizării etc.

Sperăm ca lucrările Conferinței să răspundă unor imperative de schimbare calitativă a politicii educaționale și de corelare a curriculumului universitar și preuniversitar în contextul globalizării.

Viorica GORAȘ-POSTICĂ,
Otilia DANDARA